شورای عالی حوزه ی علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا(سلام الله علیها) شهرستان گنبد کاووس

تحقیق پایانی سطح دوم (کارشناسی)

عنوان:

اثبات عقلی و نقلی امامت حضرت علی (ع) در روایات

استاد راهنما :

سرکار خانم آسیه ملکان

پژوهشگر:

ریحانه جباری

زمستان ۹۷

بسم الله الرحمن الرحيم

تمحیدیه :

سپاس خداوند را که اول است و چیزی بیش از او وجود ندارد و آخر است و پس از او موجودی نخواهد بود چنان آشکار است که فراتر از او چیزی نیست و چنان مخفی و پنهان است که مخفی تر او یافت نمی شود.

الهی! در آیین نامه حیات، تبصره ای قرار دادی تا آنان که در آزمون زندگی ، نمره تک آورده اند،مردود نشوند و عمر عزیزی که به گناه ،ذلیل شده ،تباه نشوند ؛ « توبه» آن تبصره است که دفتر اعمال را از سیاه مشق اغیار، سفید گرداندو و چین و چروک رذایل را از چنین فضایل بزداید.

الهی !دل و دیده در مرداب معصیت ،گرفتار؛ لیک جان به چشمه سار مغفرت ،امیدوار است.

الهی! در آن درگاه که ویژه گناهکاران گشاده ای راهم ده و از آن چشمه ساز که خالص ناامیدان ساخته ای ،آبم ده و از آن بوستان که مختص دوستان پرورانده ای نباتم ده . و از آن جا که خالصان را پرورده ای حیاتم ده .

الهی! راهم بی انتهاست و روحم، بی مقتداست ؛ حبل المتینی بخش تا به سر منزل مقصودم کشانده و از چاه ضلالت رهاند.

الهی! توفیق برخورداری از توبه عنایم کن تا جان در چشمه سارش ،شست وشو دهم و در جویبارش اب سو دهم.

جانان من !

تو انی که در حیات جانی و هر درد را درمانی ؛ درد معصیت به مرهم توبه التیام بخش و عافیت دل و دیده را دوام بخش.

تقدیم به

سپاس بی نهایت به ساحت مقدس حق تعالی و عنایت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و با استعانت از ائمه معصومین (علیه السلام)

به او که نخستین مسلمان بود و اولین نماز خوان !

به او که آموزگارش محمد (صلی الله علیه و آله وسلم) بود و کتابش قرآن !

به او که پیشوای مهاجران بود و پیشتاز مجاهدان!

به او که امیر مؤمنان بود و رهبر پرهیزگاران!

به او که الگوی آزادگان بود و شاهد شهیدان !

به او که پدر یتیمان بود و پناه درماندگان !

به او که حامی وحدت بود و پاسدار عدالت !

به اوکه زاده ی حرم بود و شهید محراب عبادت!

تقدیر و تشکر

با سپاس فراوان از مسئولین و اساتید بزرگوار مدرسه علمیه الزهراء (سلام الله علیها) خصوصا مدیریت فرزانه سرکار خانم تیموری

همچنین از استاد راهنمای محترم سرکار خانم آسیه ملکان که با صرف وقت شریف خود و با حوصله زیاد، مرا در تدوین این پایان نامه یاری رساندند قدردانی می نمایم .

همچنین از پدر و مادر و همسر گرامی ام که در تمام مراحل تحصیل همواره با کمک های مادی و معنوی یاریم نمودند سپاس گزارم و از درگاه خداوند کتعال آرزوی توفیقات روز افزون برای این عزیزان خواستارم

مُحَمَّدُ بْنُ يعْقُوب الكلينى

دانشمند نامدار امامیه، محمد بن یعقوب کلینی، صاحب کتاب گرانقدر "الکافی" مورد قبول همه عالمان این طایفه است. از باب نمونه نجاشی (رحمة الله علیه) درباره او می نویسد:

محمد بن یعقوب بن إسحاق أبو جعفر الكلينى شيخ أصحابنا فى وقته بالرى و وجههم و كان أوثق الناس فى الحديث و أثبتهم[1]

محمد بن یعقوب کلینی، بزرگ طایفه ما (فرقه امامیه) به روزگار خود در شهر ری بوده است. او موثقترین مردم در امر حدیث و ظبط آن بوده است.

عَلِى بْنُ مُحَمَّد

نجاشی (رحمة الله علیه) از او به بزرگی یاد می کند. او می نویسد:

على بن محمد بن إبراهيم بن أبان الرازى الكلينى ... ثقة، عين.[2]

علی بن محمد بن ابراهیم بن ابان کلینی، فردی موثوق و بزرگ است.

إِسْحَاقُ بْنُ إِسْمَاعِيل

وی مطابق گفته شیخ الطائفه (رحمة الله علیه) فردی قابل اعتماد است.

إسحاق بن إسماعيل النيسابورى ثقة.[3]

اسحاق بن اسماعیل نیشابوری انسانی مورد اطمینان است.

---

۱. النجاشی الأسدی الکوفی، ابوالعباس أحمد بن علی بن أحمد بن العباس (متوفای۴۵۰هـ)، فهرست أسماء مصنفی الشیعة المشتهر ب رجال النجاشی، ص ۳۷۷، تحقیق: السید موسی الشبیری الزنجانی، ناشر: مؤسسة النشر الاسلامی ـ قم، الطبعة: الخامسة، ۱۴۱۶هـ

۲. النجاشی الأسدی الکوفی، ابوالعباس أحمد بن علی بن أحمد بن العباس (متوفای۴۵۰هـ)، فهرست أسماء مصنفی الشیعة المشتهر ب رجال النجاشی، ص ۲۶۰، تحقیق: السید موسی الشبیری الزنجانی، ناشر: مؤسسة النشر الاسلامی ـ قم، الطبعة: الخامسة، ۱۴۱۶هـ

۳ . الطوسی، الشیخ ابوجعفر، محمد بن الحسن بن علی بن الحسن (متوفای۴۶۰هـ)، رجال الطوسی، ص ۳۹۷، تحقیق: جواد القیومی الأصفهانی، ناشر: مؤسسة النشر الاسلامی ـ قم، الطبعة: الأولی، ۱۴۱۵هـ

نتیجه گیری :

با توجه به مطالعات حدیثی انجام شده حدیث (من مات ولم یعرف امام زمانه مات میته جاهلیه) حدیث حسن بوده که مورد اتفاق شیعه و سنی است یکی از مهم ترین احادیث در زمینه ضرورت شناخت امام زمان می باشد. چرا ه اگر چنین نکند مسلمان از دنیا نرفته است .

حال برای شناخت خود شخص امام چاره ای جز رجوع به احادیث مورد قبول دوطرف نداریم روایات متواتر و نصوص فراوان هم در کتب اهل سنت و هم کتب شیعه بر امامت بر حق حضرت علی (ع) دلالت دارد .

اما آنچه که مانع شناخت حقیقی امام پیروی از ایشان می باشد لجاجت و تعصب و اصرار بر پیروی از نیاکان است . و خود همین مسئله باعث شده مسلمانان دچار تشتت شوند و این موضوع باعث سوء استفاه دشمن واقع گردیده است . چنانچه که می بینید دشمن از یک سوء تسلیحات را در اختیار تکفیری ها قرار می دهد و از سوی دیگر امکانات رسانه ای در اختیار شیعه انگلیسی می گذارد.

تگفیری ها از یک سوء مسلمانانی که بر خلاف عقاید شان است را مرتدد اعلام می کنند و آنان را قتل عام می کنند . و از سویی تشیع انگلیسی با توهین به مقدست اهل سنت این آتش را شعله ور می کنند . بدون آن که شبکه های ماهواره این دو یعنی تکفیری ها و تشیع انگلیسی دچار اختلال در پخش شوند.

راه نجات و دستیابی مجدد به اتحاد مسلمین، یعنی همان اتحاد و اتفاقی که در زمان رسول الله حاکم بود ، تنها از طریق شناخت حقیقی و دقیق وقایع تاریخی موثر است . و تحصیل این حقایق مستلزم تلاشی گسترده و پیگیر می باشد.

وحدت اسلامی بر مبنای اظهار حقایق در بین امت می باشد. حقایق قرانی و سنت پیامبر نه وحدت سیاسی که استعمارگران به دست عمال خویش آن را علم می کنند و وقتی نتیجه مطلوب را گرفتند آن را برهم زنند.

منابع:

قرآن کریم

الحلی الأسدی، جمال الدین أبو منصور الحسن بن یوسف بن المطهر (متوفای۷۲۶هـ) خلاصة الأقوال فی معرفة الرجال، تحقیق: فضیلة الشیخ جواد القیومی، ناشر: مؤسسة نشر الفقاهة، الطبعة: الأولی، ۱۴۱۷هـ

بخاری ، محمدبن اسماعیل ، (۲۵۶هـ) صحیح بخاری – بیروت ۱۴۰۷ هـ - تحقیق مصطفی دیب البغاء

بخاری الجعفی (متوفای۲۵۶هـ) محمد بن إسماعیل عبدالله - الجامع الصحیح المختصر ، ناشر : دار ابن کثیر ، الیمامة - بیروت - ۱۴۰۷ - ۱۹۸۷ ، الطبعة : الثالثة ، تحقیق : د. مصطفی دیب البغا .

صدر ، محمد باقر ،برآمدن تشیع ، مترجم ، مهدی زندیه ، ناشر ، موسسه دائره المعارف فقه اسلامی

البغدادی، الشیخ المفید محمد بن محمد بن النعمان، العکبری ، (متوفای ۴۱۳هـ)، الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، تحقیق : مؤسسة آل البیت علیهم السلام لتحقیق التراث، ناشر : دار المفید للطباعة والنشر والتوزیع - بیروت – لبنان، سال چاپ : ۱۴۱۴ - ۱۹۹۳ م

حنبل احمد (۲۴۱هـ) مسند احمد بن حنبل موسسه قرطبه – مصر

الصدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین (متوفای۳۸۱هـ)، الأمالی، تحقیق و نشر: قسم الدراسات الاسلامیة - مؤسسة البعثة - قم، الطبعة: الأولی، ۱۴۱۷هـ

الصدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین (متوفای۳۸۱هـ)، الخصال، ، تحقیق، تصحیح وتعلیق: علی أکبر الغفاری، ناشر: منشورات جماعة المدرسین فی الحوزة العلمیة فی قم المقدسة، سال چاپ ۱۴۰۳ – ۱۳۶۲

الطبری ، ابو جعفر ، محمد بن جریر (۳۱۰هـ) ، تاریخ طبری ، دارالکتب العلمیه – بیروت

الطوسی، الشیخ ابوجعفر، محمد بن الحسن بن علی بن الحسن (متوفای۴۶۰هـ)، الأمالی، ، تحقیق : قسم الدراسات الاسلامیۀ – مؤسسۀ البعثۀ، ناشر: دار الثقافۀ ـ قم ، الطبعۀ: الأولی، ۱۴۱۴هـ

الطوسی، الشیخ ابوجعفر، محمد بن الحسن بن علی بن الحسن (متوفای۴۶۰هـ)، رجال الطوسی، تحقیق: جواد القیومی الأصفهانی، ناشر: مؤسسۀ النشر الاسلامی ـ قم، الطبعۀ: الأولی، ۱۴۱۵هـ
الفاضل اللنکرانی، نهایۀ التقریر فی مباحث الصلاۀ، تقریر بحث البروجردی، ، ناشر : مرکز فقه الأئمۀ الأطهار علیهم السّلام.

عصیری ، سید مجتبی ، شبهات غدیر ۱، ناشر: طوبی محبت – قم ۱۳۹۲ هـ . ش

القشیری النیشابوری ، مسلم بن الحجاج أبو الحسین صحیح مسلم ، الوفاۀ: ۲۶۱هـ) ، ناشر : دار إحیاء التراث العربی – بیروت ، تحقیق : محمد فؤاد عبد الباقی .

الکلینی الرازی، أبو جعفر محمد بن یعقوب بن إسحاق (متوفای۳۲۸ هـ)، الکافیناشر: اسلامیه، تهران، الطبعۀ الثانیۀ،۱۳۶۲ هـ ش.

ماجه محمد بن یزید (۲۷۵هـ) سنن ابن ماجه ، دار الفکر- بیروت ، تحقیق : محمد فؤاد عبدالباقی
مامقانی، عبدالله، تنقیح المقال فی علم الرجال(رحلی)

محمّدبن محمّدبن عبدالرزّاق الحسینی،أبوالفیض،الملقّب بمرتضی،الزَّبیدی (متوفای۱۲۰۵هـ)، تاج العروس من جواهر القاموس، تحقیق: مجموعۀ من المحققین،الناشردارالهدایۀ.عددالأجزاء: ۴۰

الشریف المرتضی، علی بن الحسین الموسوی (متوفای۴۳۶هـ)، الشافی فی الامامۀ، تحقیق: لسید عبد الزهراء الحسینی الخطیب، ناشر: مؤسسۀ إسماعیلیان – قم، چاپ: الثانیۀ ۱۴۱۰

الموسوی الخوئی، السید أبو القاسم (متوفای۱۴۱۱هـ)، معجم رجال الحدیث، ، الطبعۀ الخامسۀ، ۱۴۱۳هـ ـ ۱۹۹۲م

الموسوی الخوئی، السید أبو القاسم (متوفای۱۴۱۱هـ)، معجم رجال الحدیث، الطبعۀ الخامسۀ، ۱۴۱۳هـ ـ ۱۹۹۲م

الموصلی التمیمی، أحمد بن علی بن المثنی أبو یعلی، مسند أبی یعلی ، الوفاۀ: ۳۰۷هـ) ، ناشر : دار المأمون للتراث – دمشق – ۱۴۰۴ – ۱۹۸۴ ، الطبعۀ : الأولی ، تحقیق : حسین سلیم أسد .

النجاشی الأسدی الکوفی، ابوالعباس أحمد بن علی بن أحمد بن العباس (متوفای۴۵۰هـ)، فهرست أسماء مصنفی الشیعۀ المشتهر ب رجال النجاشی، ،تحقیق: السید موسی الشبیری الزنجانی، ناشر: مؤسسۀ النشر الاسلامی ـ قم، الطبعۀ: الخامسۀ، ۱۴۱۶هـ

نگ: الشاهرودی، الشیخ علی النمازی (متوفای۱۴۰۵هـ)، مستدرکات علم رجال الحدیث، ناشر: ابن المؤلف، چاپخانه: شفق – طهران، الأولی۱۴۱۲هـ

الهلالی، سلیم بن قیس (متوفای۸۰هـ)، کتاب سلیم بن قیس الهلالی، ناشر: انتشارات هادی ـ قم، الطبعۀ الأولی، ۱۴۰۵هـ

الهیثمی ، علی بن ابی بکر (متوفای ۸۰۷ هـ) مجمع الزوائب و منبع الفوائد دارالریان التراث – دار الکتاب العربی – قاهره ، بیروت ۱۴۰۷ هـ